

Ideál pilótáknak

Szeretem, ha megszólít egy írás. Olyankor különösképpen felértékelődik számomra egy-egy író, és a cikkírás, mint olyan. Látom, milyen nagy dolog, jól és élvezetes, mégis könnyed stílusban a képernyőre hívni a gondolatot.

Éppen ezért aztán húzódozom, ha írni kéne. Szerencsére, erre ritkán kerül sor.

Megnyugtat, hogy nem én leszek a fő attrakció a lapszámban, mert a többség várhatóan a saját vagy a barátok vagy a konkurensok előadásairól leírtakat keresi majd. Így, nagy valószínűséggel, ha most te ezt az írást olvasod, akkor van időd, mert épp egyedül ülsz valahol, vagy vársz valakire, aki még nem érkezett meg, vagy valami hasonló történik veled, így elérkezett hozzám, a pihenőbe, az ambient zónába, a csillbe.

Dobd le magad, ahogy a fiam, amikor ezt a kifejezést először halotta, és földhöz vágta magát és a kabátját.

Mert most súgok neked valamit.

„Úgy lenne jó a törvény”- írja Illyés Gyula, az *Óda a törvényhozóhoz* című versében, „ha akként gyártódnánk mi emberek, akár a vályog, mit a vályu billiószám is egyformára vet. De hát ezt nem lehet. Ahány szív, annyi akarat. S rég nem vagyunk csupán agyag s anyag!”

Emiatt is kifogyhatatlan a színház számára elérhető témák száma, hisz' az emberi különbözőség és megismételhetetlenség adott, leráz minden arctalanságra és elletketlenítésre irányuló szándékot.

A fesztivál finisében elmondhatom, hogy ezt a nagyívű közhelyet sikerült kellő tartalommal is megtölteni. A mai napig jóval száz fölött jár azok száma, akiket az eddigi szakmai beszélgetéseken értekelhettünk. Azt tapasztaltam, hogy mindegyik csapat féltve őrzi a saját színjátszóinak az egyéniségét, azok elidegeníthetetlen sajátosságait. Nagyon finom volt megtapasztalni, hogy nincs a csoportvezetők közt egyetlenegy zsarnok, uralkodó, személyiségzavaros és önjelölt „zseni”, aki a saját színészeit leigázza „egyszemélyes” színházat akarna csinálni, ahol mindenki az ő arcát viseli. Megfosztva őket a szabadságtól.

Lehet, most ti fel is háborodtok, mondván, ó-há-perszehogy nincs-há hogy lenne-dehogy-is-mégmitnem-mégakkóne-dehogy!

Mert nektek ez természetes. Mert nektek ez „a” természetes.

De elmondanám, hogy ez nem mindig és nem mindenhol van így.

Létezik egy sor manipulátor, aki a játsszók bőre alá mászva, átveszi felettük az uralmat. Megbontja a személyiségük talapatát, kivesz belőle fontos elemeket és a saját maga által kreált elemekkel váltja fel azokat. Elérve ezzel, hogy függőséget okoz bennük saját maga, vagyis a manipulátor iránt. Így a játsszók már megszűnnek önmaguk lenni és kiszolgáltatják magukat a csoportvezetőnek.

Az, hogy ez a ti esetetekben nincs így, számomra azt jelenti, hogy a vajdasági színjátszás önvédelmi reflexei teljesen rendben vannak és olyan édes-nemes szándékok vezérlik, mint a bezdáni fűszerpaprikát, ami a Magyar Gasztronómiai Egyesület legújabb tesztjén a legjobb minősítést kapta.

Amit ti csináltok, nagyon egészséges. Sokszor túlmutat önmagán a színjátszáson is, mert többször vagyok művház, közösségi élet, összefogást erősítő, „reménysugár, mosolygás és szívzeretet”, ahogy Molnár Ferenc Úvegpcipőjének fülig szerelmes Irmája mondja „Ideál pilóta, a felhőkből száll alá a virágos mezőre, hogy eljöjjön a menyasszonyáért. Olyan szép fájdalom és oly ideális.”

Szóval, ti azok vagytok, megsúgom.

Czajlik József

Népi hagyományok és szellemi kultúra Kupuszinán

Részletek dr. Silling István és Hágen Ádám szerkesztésében megjelent *Nyugat-Bácska Kollégium* című könyvből.

[...], a kulturális életnek a motorjai a helyiek, de összefogója a Petőfi Sándor Művelődési Egyesület.

Szinte minden helybéli ember kapcsolatban áll valamilyen szinten az egyesülettel, legyen az tagság, vagy időszakos besegítés. Az egyesület székháza előtt áll Petőfi Sándor költő mellszobra, amely az első szabadteri Petőfi-szobor volt a Vajdaságban. A helyi iskola kertjében József Attila szobra látható, akinek nevét viseli az iskola. [...]

Az egyesület 1947. január 1-jén alakult meg, melynek célja a kupuszinai népi és művelődési hagyományok ápolása és megőrzése. Körülbelül százfős tagságú. Különböző csoportok működnek az egyesületben. Rendezvények alkalmával ezek a csoportok sokszor együttesen lépnek fel, egységes előadás keretein belül. Évente új előadásokat, új műsorokat készítenek, és azokat adják elő folyamatosan. Ezek leginkább zenés előadások, ahol a színjátszó kör, a néptáncscsoport, de akár a fúvós zenekar is közreműködik. A környező településekre, Magyarországra és Horvátországba is rendszeresen járnak fellépni. Minden évben megrendezik az ún. Négyesfogatot, ahol a környékbeli négy magyar falu fiataljait hozzák össze, és próbálják őket bekapcsolni a Nyugat-Bácska közösségi művelődésébe. Díjak tekintetében sem szenved hiányt a falu művelődési egyesülete. Több nevezetes tartományi elismerést, Életfa Díjat kaptak már a különböző csoportok és egyének. A legnagyobb elért sikerüknek a Külhoni Magyar-ságért Díjat tartják. [...]

A műkedvelő színjátszás érdekessége, hogy nagyobb hagyományra tekint vissza, mint némelyik igazi színház, ugyanis 2019-ben lesz 100 éves. Molnár József a műkedvelő színjátszók vezetője és rendezője. Születése óta Kupuszinán él, mezőgazdasággal foglalkozik.

A kulturális életben való részvételét 1967-ben kezdte a Sturcz József tanító által vezetett színjátszó csoportban, 1989-től pedig átvette annak vezetését. A kupuszinai amatőr színjátszók első előadása *A cigány* című színmű volt 1919-ben. Molnár József rendezésében főleg operettek és népszínművek kerülnek színre, manapság jobbra musicaleket dolgoz át és ad elő. Évente egy művet mutatnak be a településen, azonban nemcsak Kupuszinán, hanem sok környező településen is megmutatják tehetségüket, valamint a minden évben megrendezésre kerülő Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók Szemléjén is. Remek példa eredményükre, hogy az egész Vajdaság területén a *Csárdáskirálynő*

című darabot 33 alkalommal adták elő; hatszor nyertek közönségsdíjat, és munkássága eredményeként Molnár József is elnyerte az Életfa Díjat. A faluban ehhez értő emberek segítik őket, mint például Makk István, aki a díszleteket festette sokáig. A zenés darabok bemutatásához társul a zenekar, vezetője Dienes László mgr.

A hagyományos népi táncok ápolója és bemutatója a felnőttek Gyöngyösbokréta csoportja. Vezetőjük sokáig Sturcz József tanító, majd Marások Gáspár tanár volt. Ma Váci Erzsébet áll a csoport élén, aki a vezetés mellett még a hozzá tartozó népviseletek készítéséhez is ért. Erzsébet mint a többi csoport vezetője, született kupuszinai. A néptáncscsoportban táncosként kezdte [...]. Háromféle táncot járnak a tagok, a lassú és a gyors csárdást, valamint a frisset. Több fellépésük is van egy évben, és nemcsak Kupuszinán. A faluban ilyen esemény a szüreti bál, a Gyöngyösbokréta-mozgalom keretein belül a vajdasági néptáncszemle, amelyen vajdasági és magyarországi zsűri értékeli az előadásokat. A rendezvényen mindig a legjobb véleményezést kapták. Ezekon kívül a csoport fellépett

már Magyarországon, Svájcban és Szlovákiában is. A kupuszinai népviseletet két korcsoportra osztja: az ún. régi viselet az 1930-as évek közepe tájáról, és az ún. új viselet az 1960-as évektől. Mindkettőben tartanak fellépéseket a kupuszinai táncosok. [...]

A fiatalok a legtöbb szinten kifejezetten érdeklődőek és szervesen bekapcsolódnak a hagyományörzésbe népdalénekesként, néptáncosként, amatőr színjátszóként, vers- vagy népmesemondóként.

A Kiskrajcárka iskolai népdalkórus – a Krajcárka népdalcsoport mintájára – a népdalokat kedvelő gyerekeket tömöríti. Évente tíz-tizenöt fellépésen vesznek részt, mind az iskolában, mind külföldön.

Kupuszina kulturális élete, sikerei és eredményei mind-mind a benne élő emberek fáradhatatlan és áldozatos munkájának köszönhető. Nem lehet elég szer hangsúlyozni, hogy ilyen kis településen, a lakosság arányaihoz mérten milyen sokan részesei a művelődésnek, a hagyományörzésnek, és hány híres, tehetséges ember él vagy élt itt.

Súgó-költők

Április 11-e a költészet napja, József Attila születésnapja, így a mai Szubjektív rovatba két szerkesztőnk verseit közöljük. Fogadják hát szeretettel Oláh K. Tamás és Bíró Tímea versebe öntött gondolatait.

Oláh K. Tamás versei

kifulladás után

matracodon fekszem
 némán figyelem ahogy
 leveted könnyű blúzodat és
 széked támlájára fekteted
 kifelé bámulsz a szűk ablakon
 gondolom ásitasz
 nyakadon a bőr picit megfeszül
 majd elernyed mint tavasszal a vizek
 a melltartó szövete
 kis melleid szorítja
 kapcsa érintésre pattan szét
 (gyakorlott mozdulat
 egy nő számára nincs benne semmi izgalom
 ahogy elenged a pánt mely megtörte
 a meleg márványszerű hús antik ívét)
 magadra öltesz egy régi hálóinget
 (miféle nő alhatott ebben egy férfi mellett
 egyedül?
 c'est triste le sommeil,
 on est forcé de se séparer.
 az alvás szomorú mert elválunk
 mondja a kifulladásigban [godard, 1959]
 az a kiábrándult kisfűs fazonúra nyírt
 amerikai lány
 az emberek azt hiszik együtt
 alszanak pedig párnáik
 közt a legmagányosabbak)
 (a múlt héten késve érkeztem a színházba
 és a kabátomra kényszerültem
 ülni a játszókhöz oly közel hogy láttam
 miként reszket az egyik lány törékeny
 testén a pókselyem finomságú alsóruha
 és te jutottál eszembe róla
 a reszketéséről
 kisállatszerű szuszogásod
 mert minden nőben te vagy
 csak magadból tűnsz el néha valahová)
 farmered lecsúszik fehér combodon
 kilépsz belőle mint egy kék lavóról
 lábfejedről lenyúzkod zoknidat
 kezembe adod szaruszemüvedet
 és puhán hanyatt dőlsz
 melléd süllyedek
 markomat oldaladra illeszttem
 kitömött szavak közt fekszünk
 hamarosan elveszítjük egymást

lost in translation

à Jill
 „Ce n'est pas une image juste,
 c'est juste une image.”
 (Godard)

„azért írom neked ezt a verset
 mert úgysem tudod elolvasni”
 (Tolnai Ottó: Doreen 2)

emlékszem ahogy
 fehér ujjaiddal
 a kávéscsészét fogtad
 s inhaláltad a forró lomha gőzt
 egy bőröndben ruháid
 egymáson heverték
 nyirkos tányérok a pulton
 éjjel még elmosogattál
 utoljára
 s én kérdeztem
 miközben nem
 tudtam rólad
 levenni a szemem
 hogy legalább
 közösen használjuk el
 a megmaradt időt
 de válaszaiból
 a jelentés
 a fordításkor elveszett
 talán félreértettük
 magunkat is
 te elrepültél
 én a csepegő
 tányérokkal maradtam
 egy sötét konyhában
 s elmosódtak a tárgyak
 részletei
 milánóból küldtél később
 fotót magadról
 egy kanapén fekszel
 valami olcsó hotel
 virágmintás
 tapétája előtt
 betakar a képzaj
 arcod elfedi
 hajad sima szövete
 tested görbkeit síkba képezi
 a mesterséges fény
 bárki lehetnél immár

látens kép

„Végül az élmény azonos
lesz azzal,
hogyan lefényképezzük”

(Susan Sontag)

arra a napra
egyébként egyikünk sem
emlékezett volna
te minden bizonytalán
már el is felejtetted
mögöttünk egy év
málló hordaléka
törékeny tárgyak
felszínén
ezüst üledék
ébredés után
levettem a polcra
azt a régi japán gépet
a keresőbe zártam alakod
és enyhe nyomással
exponáltam
a rekesz
izomszerűen rándult
szabályos nyílásán
utat talált magának a

rólad visszaverődő fény
és a zselatin-film
szemcséiben
nyomot hagyott
anyagából
az idő
félárnyékban ültél
a falnak támaszkodva
akkor
pár kivágott
shiele-másolat
alatt eredetid
a vékony paplan
tűdőd vonaláig
takarta színtelen
melleid
ahogy a
felhúzókar mozdult
elfordult fejed
akaratlanul is

arányossá téve
elhibázott
aranymeteszésemet
nem tudhattam hogy
ez lesz az utolsó képem
rólad
talán ezért nem mertem
még mindig előhívni
látens képed jeleit
sötétben őrzik
japán mérnökök
varratai
*
elképelem
hogyan tényleg
itt voltál
hogyan nem csak
utólag komponált
valódivá
a lelkiismeret

hogyan történhetett
volna valahogy
másképpen
is
elképelem
ahogy a hívásnál
megsemmisülsz
a rögzítő oldatok
sem képesek
állandóvá tenni
az ezüsttörmelék
fehéren izzik
elforduló
szemlencséid
elvakítja a fény
a köztünk
lévő távolságot
végtelenné nyújtja
a disztorzió

Bíró Tímea versei

Születő vakablakok

szétzilált fekhely összetört tenger
nekünk egymásból már semmi nem kell
sem az éghajlat sem a dombok
elfáradt testüket lógatják a megtépázott lombok
mint eldobott gránátokat kerülgetjük egymást
a negyvenhárom négyzetméteren
neked egy alaposan félretaposott cipő
nekem egy életre elegendő kiáltás a jelen
fényképet üzenetet hangokat a fejemből
mindent kitöröltem alig maradt valami belőlem
ha most elmész befalazom az ablakot
ha most elmész előbb sorban betöröm az összes
ablakot
legyen valami hangja a félbetörésnek
szilánkos kertje a megszökésünknek
mondanám hogy annyira fáj hogy nem akarom
megérni a reggelt de
ettől sokkal nehezebb volt
koporsót választani anyám temetésére

fojtogatom a hatvan négyzetmétert
falból kiesett szögek veszítik szívverésüket

Ne ide!

a lovak hátára nehezedik az ég
szép kéken agyonnyomja őket
nappal is ég a villany
ne törjete be die
sikoltoznak a vállfák a szekrényben
egyre beljebb teregetek
fojtogatom a hatvan négyzetmétert
falból kiesett szögek veszítik szívverésüket

Szilánkos

test nélküli kabátok hevernek a padláson
létrafokokon megközelített ürességek
a leszakadt gombok mint kihullott fogak szempillák
hajszálak egymásra hányva
a fiókkoporsó sötétjében

a ki nem mondott bocsánatkéré-
sek szülte szorításból
a patkányok mind elmenekültek
hátra se néztek
néhány félrecsúszott cserép között
beesik az eső
de képtelen tisztára mosni az itt
ragadt életképeket

tologatom ezt a vashordót
fémlemezek közé zárt életem
egyharmada hamu a koraszülött halottaim
után
egy másik része félelem
a harmadik meg az árвахázak kanálcsörgése

elképelem egy házat amibe nem jönnek
megnézni
a rendet és hogy van-e főtt étel mert nálunk
a nagykésnek a fiókban a helye és miután
kifizettük a lakbért nem verjük a fejünket
a falba hogy legyen már mindennek vége

vérképek villanyzámla megannyi tartozás
mínuszban a mínuszban igazi tél van
betömöm a lyukat befalozom a lyukat
amin kilátok amin kiáltok

Lenyűgöző pontosság és egymásra figyelés

Michael Frayn: Fügöny fel (Madách Amatőr Színház, Nagybecskerek)

Miután a nagybecskerekiek az előadást követően helyet foglaltak a kultúrotthon emeleti nagytermében, **Varga Tamás** megpróbálta előkeríteni **Raffai Telečki Gigit**, hogy ő köszönthesse a népes társaságot. Fel-alá járt, kirohant a teremből, majd levegőt kapkodva jelent meg ismét egyedül. Partner nélkül maradt, pontosan úgy, ahogy a Madách Amatőr Színház játsszói a *Fügöny fel!* című előadás megannyi – pontosan megkoreografált – jelenetében. Lihegés közben mondta el, hogy ő maga is játszott már Frayn komédiájának egy újvidéki feldolgozásában, s ez az egyik kedvenc vígjátéka. Pontos, precíz munkát igénylő feladat. Bevezetésképpen arról érdeklődött, milyen nehézségek adódtak a felkészülés során.

A csoport elmondta, hogy a próbafolyamat közben több színész is távozott a produkcióból. Mindannyiuknak nyomós indokuk volt erre. Az egyikük például ikreknek adott életet. Végül három beugrás és egy szerepcserre után sikerült közönség elé állniuk. A Találkozóra érkező előadásban olyan szereplő is volt, aki mindeddig csak 1-2 alkalommal állt színpadon, és olyan is akadt, aki e fergeteges komédiában debütált színjátszóként. **Tóth Irén** rendező elmondta, hogy az újoncokat rögtön színpadra állította, a mély vízbe dobta, hogy a játékon keresztül értesék meg a helyzeteket. A kupuszini előadásuk volt a második, a premiert egy nappal korábban tartották a hazai deszkákon.

Brestyánszki Boros Rozi kezdeképpen kiemelte, hogy az előadás fokozatosan jutott el a megtervezett káoszhoz. Nagyon jól működött, hogy a társulat nem arra játszott, hogy neveljen a közönség. Fokozatosan építkeztek, adagolták a feszültséget.

Nem akartak az első pillanattól kedve viccesek lenni. „*Emelem kalapom a matematikátok előtt*” – mondta a dramaturg. Jól működtek a hozzáadott, személyes poénok is. Seldon igazi zicc szerep, de nagyon nehéz eljátszani. A színészek általában hajlamosak a

ripacskodásra, de **Balázs György** nagyon finoman ragadta meg a részeg betörő alakját.

Rozi a kulisszák mögött játszódó jelenetet elemzte a leghosszabban. Hangsúlyozta, hogy nagyon összetett helyzetről van szó, hiszen a némajáték során szavak nélkül kell megértenünk, mi történik a karakterek között. S mivel szimultán zajlik minden, a rendezőnek nagyon pontosan kell a nézői figyelmet irányítania. Rozi bevallotta, hogy sokszor veszítette el, hogy mit is kellene néznie. A felügyelet nélkül hagyott figyelem soha nem engedhető meg a színpadon, még ha a valóságban egy hasonló jelenet fókuszpontok, hangsúlyok nélkül játszódna is le.

Nagyon szerette továbbá a jelenetek közti átdeklarációkat is, melyeket a társulat színészei hajtottak végre, miközben olykor civil neveiken szólították egymást. „*Nagyon köszönöm, nagyon jó szórakozás volt. Remélem, sokan látják majd*” – zárta mondandóját a dramaturg.

Fridrik Noémi szerint frenetikus volt a nagybecskerekiek előadása. „*Rengeteg Fügönyt fel!-t láttam már. Játszani még nem volt alkalmam benne, de szinte kívülről fújom. Azóta vártam a produkciót, amióta először olvastam a címet a programfüzetben. Lenyűgözött a pontosság, a pregnánság, az egymásra figyelésetek.*”

Noémi szintén fantasztikusnak tartotta az ötletet, hogy maga a csapat díszletezett át. Először nagyon félt attól, hogy nem lesz szünet az előadásban, de aztán elrepült az egész. A középső – Rozi által is elemzett – részben az volt számára a feltűnő, hogy bár mindig hallatszott, ami fontos, a játsszók néha kicsit el-

mímelték a dolgokat. Sokszor nem volt igaz egy-egy eltúlzott gesztus, ezért lehetett talán olyan érzése a nézőnek, hogy egyformán erős hangsúly van cselekvésen.

A színésznő elárulta, hogy nagyon sok betörőt látott már a különböző feldolgozásokban, de Balázs György alakítása mindent vitt. Nagyon finom és nagyon pontos volt. Azon gondolkodott az előadás közben, hogy a színész talán valóban ivott a takarásban. György elárulta a titkot, hogy a laposüvegében ugyan valóban volt egy leheletnyi pálinka, de rengeteg vízzel hígította fel, és a jelmezére is fröccsentett a keverékből, hogy a nézők érezhessék az alkoholszagot.

„Egytől egyik mindenkit meg tudok és meg is akarok dicsélni. Boldog emberek boldog játékát láttam a színpadon. Elsőprő lendületet és összjátékot. Egyáltalán nem volt hosszú és sok” – mondta felvillanyozva Noémi.

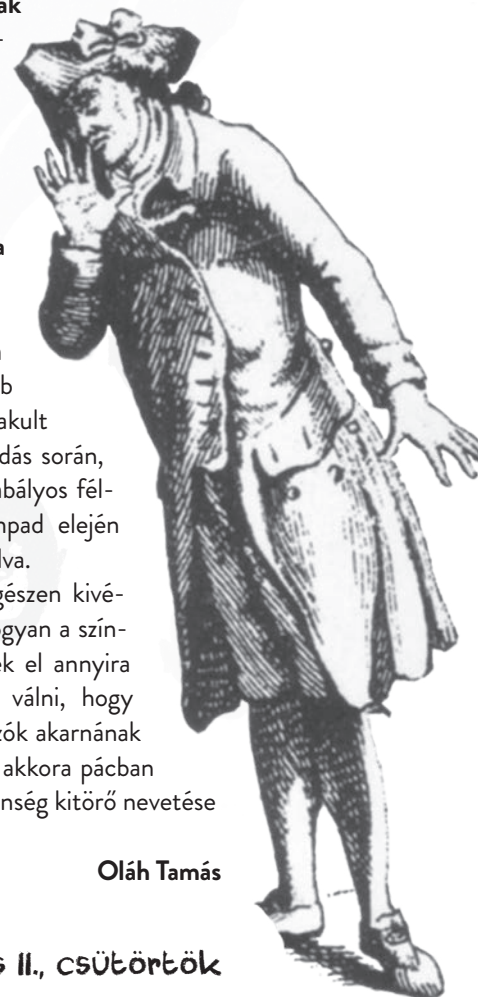
Czajlik József szerint a nagybecskereki *Függöny fel!* mérnökien volt megalkotva. „Az elején még nem nevettem, hiszen én is ezt csinálom. Ez egy valódi próbahelyzet. De amikor a káosz felmutatja aranyos kis arcát, akkor fokozatosan tört ki belőlem a röhögés.”

Caca szerint a színészi alakítások egyformán erősek voltak. Bár a tavalyi évben már látta Váci Nándort a *János vitéz* című előadás díjazott szerepében, ezúttal rá sem ismert. Mint mondta, van is egy olyan színésziskola, mely szerint egy színésznek sohasem szabad két hasonló alakítást létrehoznia. Ez most maradéktalanul sikerült. Nagyon szépen fejlődött Nandi szépfű-karaktere, az ingatlanost alakító Gerry. Cacának nagyon tetszett a figura rácsodálkozása a káoszra és az az akarat, amivel miképpen meg akarta oldani az előállt helyzeteket. Kiemelte még **Kamrás**

volt, hova jut majd el Leonárd a szereppel, ám végig nagyon szépen építkezett. Minden gesztusán látszott, hogy izgul a csapatért. A kassai rendező szerint Poppy, a sűgő megformálásához nagyon nagy alázat kell, és Emma nagyon szépen végig csinálta annak ellenére is, hogy tudta, hogy a nagy poénokat soha nem ő fogja mondani. A bájolgo, naiv színésznőcskét megformáló **Basagity Laurának** kifejezetten jót tett önnön tapasztalatlansága Brooke megformálásakor. Bizonytalansága erősítette a karakterét. (Mint kiderült, ez a rendezőnő szándéka volt a szereposztáskor.) Caca meggyőzőnek találta **Pósa Andrija** rendezőjének fokozatos leépülését is, egyedül azt érezte kicsit direktnek, amikor a közönség felé fordult a hosszabb szövegrészeinél. Egyedül itt alakult ki az ún. „amatőr kifli” az előadás során, amikor is a színészek szinte szabályos félkörben helyezkedtek el a színpad elején testükkel a közönség felé fordulva.

Caca elmondása szerint egészen kivételes volt az előadásban az, ahogyan a színpadon előállt helyzetek kezdtek el annyira elviselhetetlenül nevetségessé válni, hogy úgy tűnt, mintha nem is a játsszók akarnának nevetetni, hanem egyszerűen akkora pácban vannak, amiből már csak a közönség kitoró nevetése szabadíthatja ki őket.

Oláh Tamás

Ma a Találkozó színpadán

Újraalkotás és a szomszédok

A szabadkai Fabula Rasa Színjátszó Grundtól már láthattuk színpadon a Paravarietét más szereposztásban pár évvel ezelőtt. A Semmi című előadásukkal pedig szépen szerepeltek egy héttel ezelőtt a Középiskolások Szín- és Filmművészeti Vetélkedőjén. Greguss Lilla haza is vihette a Tanyaszínház előadásában való részvétel díját. Ugyanakkor ma a bezdániaiak is a színpadra lépnek. Öt évvel ezelőtt arról írtunk, mennyire sajnáljuk, hogy a szomszédos települések nélkül zajlott le a XX. Találkozó. Most viszont itt vannak, s nagyon örülünk nekik! Lássuk, mit művel négy bezdáni férfi és négy nő a színpadon.

Április 11., csütörtök, 15.00 óra
Népkör Magyar Művelődési Központ, Fabula
Rasa Színjátszó Grund, Szabadka

Már több mint 10 éve. Bizony, 2008. november 14-én indult el a Fabula útja a Népkörben. Azóta több mint 20 előadást készítettek. Voltak már majmok, farkasok a dzsungelben, harcoltak már a grundért is, jártak már túl a maszat hegyen, Shakespeare-rel is barátkoztak, Holdbeli csónakos után vágyakoztak, hosszú hajú hippik is voltak, Tasnádi szövegekkel zsonglörködtek... De legfőképpen jól érezték magukat.

Céljuk az, hogy adjanak valamit a közönségnek. Legyen az egy aranyos szerelmi történet, egy odamondós kemény darab, egy fuldokolva nevetős komédia, klasszikus vagy kortárs, ők szívből adják.

A társulat eddigi díjai a Találkozón:

2016 – A zsűri Szántó Róbert-díjjal tüntette ki Bodnár Lonettát, a Fabula Rasa Színjátszó Grund tag-

ját, a Cyber Cyrano c. előadás szereplőjét a legszebb színpadi beszédért.

2016 – Garay Béla-díjat érdemelt ki a szabadkai Fabula Rasa Színjátszó Grund közösségteremtő tevékenységéért.

A szabadkai Fabula Rasa Színjátszó Grund bemutatja:

Semmi (70')
 Dráma

Szereposztás:

Anna – Sándor Viola
 Ági – Gresák Lea
 Csilla – Barna Léna
 Évike – Uglík Auróra
 Filipleó – Dékány Máté
 Hunor – Dudás Norbert
 Krisz – Pletikoszity Dávid
 Lukács – Kéri Sándor Botond
 Márta – Vajda Stella
 Rózsa – Dedovity Tomity Lea
 Szofi – Greguss Lilla
 Vera – Osztrenkovics Leila

Rendezte: Greguss Zalán, G. Erdélyi Hermina

Technikai munkatárs: Palatinusz László

12 éven aluliak számára nem ajánlott!

Április 11., csütörtök, 17.00 óra

A Petőfi Sándor Művelődési Egyesület színjátszó csoportja, Bezdán

A bezdáni csoport 1993-ban alakult újjá, és azóta évente egy bemutatóval lepik meg a nagyérdeműt. Játszottak Molière-t, Fodor László-darabokat, de Rejtő Jenő humoros jeleneteivel is színpadra álltak már. Sok egyfelvonásosuk volt, megspékelve slágerekkel, magyar nótákkal.

A társulat – mint mindegyik a hazánkban – a taglétszám és a nézőközönség csökkenésével kell,

hogy szembenézzon. Ezen problémák ellenére idén is sikerült több projektet megvalósítani, és egy gyermekszínházi csoportot újtárra indítani. Lehetőségeikhez mérten igyekeznek minden meghívásnak eleget tenni, úgy itthon, mint Magyarországon és Horvátországban is.

A társulat eddigi díjai a Találkozózn:

2013 – Magyar Piri-díjat Zobenica Regionának ítélte oda a zsűri dr. Pfaff Mihály *Gazdagon nősülök* című zenés vígjátékában látott alakításáért, Mari néni szerepének megformálásáért

A bezdáni Petőfi Sándor Művelődési Egyesület színházi csoportja bemutatja:

Marc Camoletti: *Négy férfi gatyában* (120')
Vígjáték

Szereposztás:

Gorgette – Osztrogonác Czenki Ilona
Jacqueline – Gombárovity Elvira
Janine – Zsilli Teréz
Berthe – Foki Tímea
Spartacus – Csillag László
Bernard – Lovász Eduárd
Bertrand – Foki Sándor
Jean – Nagy Valter

Rendezte: Foki István

Díszlet: Foki Tímea és Osztrogonác Czenki Ilona

Technika: Foki Mária, Kóvágó Sándor, Kóvágó Hajnalka

Plakát: Foki Gergely

Ügyelő: Nagy Ferenc

Súgók: Óbert Kitti és Nagy Huanita

12 éven aluliak számára nem ajánlott!

Április 11., csütörtök, 15.00 óra

A szabadkai Fabula Rasa Színházi Csoport bemutatja:

Tasnádi István: *Paravarieté* (60')
Abszurd dráma

Szereposztás:

Szabóné Hajagos Bettina, nőimitátor – Vajda Stella
Ezerarcú Fregoli – Dudás Norbert
Zorroaster Leó, erőművész – Ambrus Richard
Buflakár Béla, a középszerűség gényusa – Pletikoszity Dávid

Rendezte: Greguss Zalán

12 éven aluliak számára nem ajánlott!

Holnap a Találkozó színpadán

Kis emberek nagy dolgokat művelnek

Három világ, melyben kis emberek nagy dolgokat fognak művelni ma. Az első valóságban a világ fejtetőre állt. S hogy mi történt benne? Hát egy rakat furcsaság. A másodikban a mindent elvégző kisember száll harcba mindennel. A harmadikban pedig egy forgatagba kerülünk, ahol ha valakit nem szeretünk, azt egyszerűen eltesszük láb alól. Legalábbis ezt hisszük. Mindegyik világban hiszünk valamit, de hogy mi történik valójában, az csak akkor derül ki, ha megnézzük az előadást.

Április 12., péntek, 11.00 óra

A Zentai Magyar Kamaraszínház Diákszínjatszoí,
Zenta

Füzér (50')

Örkény István egyperces novellái alapján
Abszurd játék

Rendezte: Dévai Zoltán és Virág György

Az előadásról:

Örkény utasításait követve terpeszállásba álltunk, mélyen előrehajoltunk, s ebben a pozitúrában maradván, a két lábunk közt hátratekintettünk. Hát... Volt mit látni. A világ fejtetőre állt. Férfilábak kalimpáltak a

levegőben, visszacsúsztak a nadrágszárak, a lányok meg a szoknyájuk után kapkodtak. Láttunk furcsa dolgokat. Meg kevésbé furcsát. Meg teljesen természetes dolgokat. Néha már azt sem tudtuk, hogy mi a valóság, a realitás, és mi az, ami abszurd, groteszk. Egy kicsit összekeveredett a két világ. Megpróbáltunk életben maradni, és észre sem vettük, hogy mikor, de megtanítottuk biciklizni a pápát, kötelelet húztunk önmagunkkal, és talán kiálltunk a jellempróbát ananászt, paprikát és meggyagot falatozva.

12 éven aluliaknak nem ajánlott!

Április 12., péntek, 17.00 óra
Mara Amatőr Színház, Topolya

Hásek–Spiró–Táborosi: Švejk (130')
Tragikomédia

Rendezte: Táborosi Margaréta

Az előadásról:

Nagy idők nagy embereket kívánnak, így kezdődik Jaroslav Hasek író regénye, a Švejk, egy derék katona

kalandjai a világháborúban. Švejk azáltal, hogy felettese minden parancsát módszeresen szó szerint veszi és zavarba ejtő buzgalommal végrehajtja, valamint a hivatali apparátus legnagyobb képtelenségeit is minden alkalommal támogatja, saját fegyverével szereli le a tébolyult hatalmat. Egy idiótával, egy talpraesett fickóval, egy furfangos alakkal, egy bohóccal vagy egy bölcssel van dolgunk? Minddel egy személyben, Švejk a kisember szimbólumává vált, akinek alázatossága és engedelmessége biztosítja, hogy némileg megkerülje végzetét. Meleg, baráti pillantása lehetlenné teszi az erőszakos fegyelmezést ellene. Szerinte „nem lehet mindenki okos, mert ha mindenki okos volna, akkor annyi ész volna a világon, hogy attól minden második ember teljesen meghülyülne.”

12 éven aluliaknak nem ajánlott!

Április 12., péntek, 20.00 óra
A Petőfi Sándor Művelődési Egyesület színjátszó csoportja, Tóba

Kéri Ferenc: *Meghalsz, Banya!* (60')
Vígjáték

Rendezte: Lackó Farkas Erzsébet

Az előadásról:

Mindannyian ismerjük a hatalmas népszerűségnek örvendő *Indul a bakterház* című magyar regényből készült vígjátékot, mely nagy valószínűséggel a mai napig mosolyt csal az arcunkra. Kéri Ferenc alkotta meg 2014-ben a történet méltó folytatását, *Meghalsz, Banya!* címmel. A cselekmény azzal folytatódik, hogy a minden lében kanál Bendegúz kiötli, hogy mindörökké el kellene tenni a közutálatnak örvendő Banyát láb alól. A kis gaztevő bűntársa az alkohol-imádatból mit sem vesztett Bakter lesz, aki mindeközben feleségkeresésre adja a fejét.

A költészet napja

József Attila születésnapján, április 11-én ünnepeljük a költészet napját. „Költő vagyok - mit érdekelne engem maga a költészet?” kezdte *Ars poetica* Német Andornak című versét József Attila, aki nem tudhatta, hogy születésének napja egykoron a költészet napjává, s egyben a magyar irodalom ünnepévé válik majd, amely már több, mint fél évszázados hagyományra tekint vissza. A magyar költészet napját először 1964-ben ünnevelték meg, s azóta is minden év április 11-én előadások, felolvasások és versmondó versenyek keretében emlékeznek meg országszerte a poétikáról, s egyik legnagyobb költőnkéről, József Attiláról. Sokan azonban nem is tudják, hogy nem csak József Attila született ezen a napon, hanem Márai Sándor is, aki csupán csak öt évvel volt idősebb a költőnél. Hagyományosnak mondható, hogy sokan meglátogatják József Attila egykori lakhelyét a Gát utcában, és itt helyezik el koszorúikat. Talán ez mondható az egyéni megemlékezések legbensőségesebb módjának. E napon minden évben az ország számos pontján kulturális programok sokasága várja az érdeklődőket. 1998-

ban a költészet napját tizennégy költő úgy ünnepelte meg, hogy közösen írtak egy szonettkoszorút. Ez volt a magyar költészet napja. Most jöjjön a költészet világnapja. Naima Tabet, a marokkói oktatási, kulturális és tudományos nemzeti bizottság főtárgya vetette fel 1998-ban egy UNESCO-hoz intézett levelében a nemzetközi költészet napja jelölését. 1999. november 18-án az UNESCO közgyűlésének 30. ülészaka március 21-ét, az északi félteke tavaszának első napját nyilvánította A KÖLTÉSZET NAPJÁVÁ, melyet minden ország a saját eszközeivel a nem kormányzati szervek aktív részvételével, a nyilvános és civil szervezetek bevonásával ünnepelhet meg. Ünneplünk, mi más tehetnénk. Ünneplünk azzal együtt, hogy tudjuk, az UNESCO számtalan világnapot kiötölt, és ezek csendben elférnek egymás mellett. Ez az analfabétizmus és a költészet.

Ennyi is lett volna a fogalmazásom a költészet napjáról. A végére itt egy idézet melyet József Attila írt: „A dolgok változnak. A vers örök.”

A szöveget Buják Rowenna állította össze

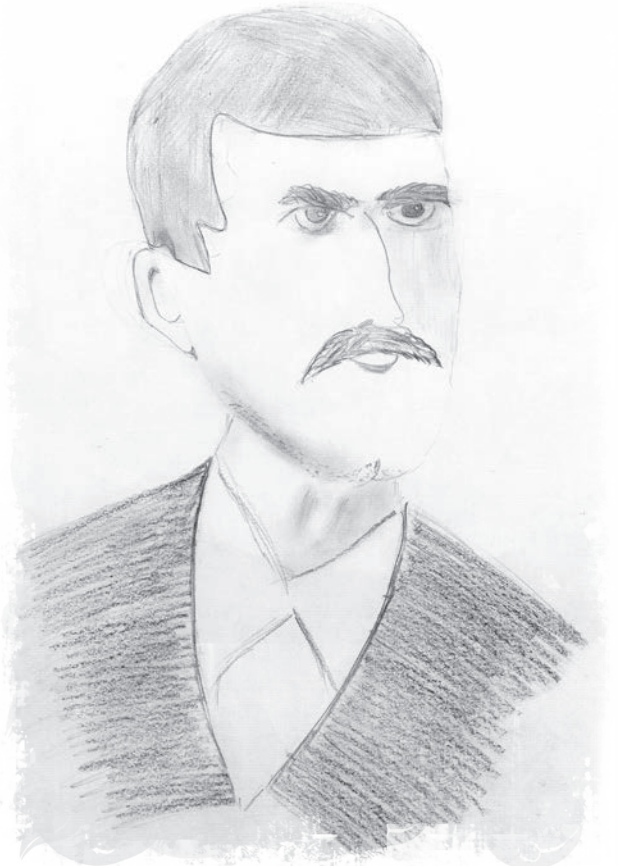
Popovics Regina 2. osztály

A TALÁLKOZÓ
NEM
TRÉFAMESTER!

A költészet s a költők

Létrejött egy szó, Költészet.
Mely egyfajta művészet.
Hogy jött létre? Egyszerű!
Csak egy pár ember kellett,
kinek célja nemes s hű.
Sok költőt ismerünk már,
József Attilát, Petőfit és sok mást!
Nagyon sok költőnk verse,
Gondolatok s élmények által jött létre.
De vannak költők, kik a történelmet csípték,
Ezért azt mondták; „Én inkább erről írnék!”
Szerelmesek is voltak, százan!
Hisz Petőfi Sándor írt néhány leánynak.
Március 15-én szép, ünnepi ruhát öltött.
Felolvasta a Nemzeti dalt,
Melyet ő költött.
Ez lett volna egyik verse.
Ennyi is lett volna az én kis versem,
Ennyi telt tőlem.
Sajnálom, s bánom,
Remélem, nem olyan rossz a költői sztájlom.

Buják Rowenna, 5. osztály

Rizsányi Réka 5. osztály

Színház az egész világ

Ha a színház szót meghallom, rögtön egy csodaszép színház jut eszembe, mely telis-tele van a közön-séggel, s éppen tapssal töltik a termet.

Ez a cím nagyon magával ragadott, hisz ezt Shakespeare mondta, s szerintem igaza van, hogy „Színház az egész világ”, mert mindenki színészkedik és azt sosem tudhatod, vajon tényleg az igazi oldalát mutatja-e az ember. Ez elgondolkodtató. Hiszen a színészek is bármilyen személyiséget elő tudnak adni, ami győzelemre

méltó, hogy valakinek olyan tulajdonságai vannak, hogy szórakoztatni tudja az embert. Nemrégiben engem is bevezettek ennek a szépségébe, mivel bekerültem én is a falusi színjátszó csoportba, pontosabban a kupuszinai Sturcz József Színjátszó Csoportba. Minden évben újabb és újabb színdarabot rendezünk. Egy-két hónappal ezelőtt elkezdtük a *Tuladunai* című színdarabot, amelyben én is szerepet kaptam, méghozzá a grófkisasszony szerepét. Ebben a szakmában nagyon sok a munka: a szövegtanulástól a díszletek elkészítésén át a sok próbáig, amiket össze kellett hozni, és mindegyiken ott kellett lenni. Viszont „megérett a gyümölcs” és a sok fáradozás ellenére megérte, hisz összehoztunk egy gyönyörű színdarabot.

Imádok színházba járni, és mindenkinek azt ajánlom, hogy menjenek, mert megéri.

Rekettye Andrea, 7. osztály

Ez történik, ha a Pannon tévé kirándul a Stukába

Szép napra ébredtünk szerdán. Sütött a nap, s csak este 8-kor kezdődött az egyetlen előadás. Mit tegyen az ember ilyenkor, hát jó hogy kedve támad kirándulni. Kedve támadt erre a Pannon RTV 4 szép szál legény munkatársának is. Be is ültek az autóba, le is mentek a Duna holt ágához, a Stukába, megnézni a természetvédelmi övezetet. Egy óra múlva csörgött is Zsaki telefonja: „Hallod, nagyon nagy bajban vagyunk!” Zsaki gondolkodik: „Te jó ég, mi lehet olyan nagy baj, amit nem tudunk megoldani.” Jön is a válasz kisvártatva: „Bezártak bennünket a Stukába.” Volt ám nevetés meg fejkarás, hogy bizony lehet, hogy a drótkapu kulcsáért Zomborig kell menni. Telefon ide, telefon oda, s már ment is a felmentősereg a fiúkért. Tanulság: csak akkor menj be egy idegen kapun, ha kulcsod is van hozzá. ☺

Ez a pár perc kellett, és elfelejtettük a hőséget

Így készült a bezdáni csapat a XXIV. Találkozóra

A darabválasztás már eleve nehéz volt, nincs elég szereplő. Na, végre megjött a nyolcadik, mármint a negyedik nő. Augusztus 18. – persze tavaly, hisz nálunk nincs fűtés, csak nyáron, de akkor a reflektorok segítségével 45 fok is.

Hajrá, fiúk, ti vetköztök, hisz a vígjáték címe is *Négy férfi gatyában*. De mil esz a csajokkal? Őket vetköztessük???

Elindultunk: minden nap melegebb, de folynak a próbák, meg rólunk a víz. Volt, aki próba közben felsítkított: „Mi nem vagyunk normálisak... ilyenkor próbázni...” Nincs megállás!

A fotel kigurult lca alól. Mert a rendező tegnap még így mondta, ma meg már emígy. De akkor még is ki lökte ki? Főpróba: ajtó becsukva, kulissza eldől – na, most röhögj, ha mersz lekiabál a rendező, és mégis mindenki röhög végén, ő is... Mit tegyünk, újrakezdjük... És ez így van jól.

Október 23-a este fél nyolc, a közönség a helyén, a függöny felmegy, mindenki keresztet vet.

TELTHÁZ! 282 ember. Egy zabszemet

nem lehet f..nyomni, visszaút nincs, de indul is minden sikeresen. Első felvonásnak vége, hurrá, fogják a poénokat. Mit igyunk szünetben? Semmit, most nem szabad elcseszni, még 40 perc, és akkor ha meglesz – de miért ne lenne?... És lemegy a függöny, meghajlás: egyenként mindenki. Hozzák a virágokat, és... és igen, a vastaps BEJÖTT. Ez a pár perc kellett, és elfelejtettük a hőséget, a kimerültséget, mindent, ami nehéz volt. Boldogság, igen, ezért érdemes csinálni, ez a mi nagy fizetségünk. És egymásra borultunk. Örömkönynek, hogy még vizezesebbek legyünk. Megköszöntem MAGUNKNAK, és most igyunk egy kicsit, hiszen örülünk egymásnak, annak, hogy szórakoztattunk, hogy a Nagyérdemű szórakozott.

A bezdániak ünnepi gondolatai az évfordulóra

Le a kalappala a házigazdák előtt, sokad-szor házigazdái a Találkozóznak, biztosak vagyunk benne, hogy rajtuk nem fog múlni a Találkozó sikeressége. A 100 éves évfordulóra az egész bezdáni nép nevében: nagy GRATULA. Hajrá Bácskertes!

Ár bezdáni Petőfi Sándor Művelődési Egyesület
színpadcsoporthoz bemutatja

MAG CAMELETTI

NÉGY FÉRFI GATYÁBAN

című vígjátékát két felvonásban

SZEREPLŐK:

CONSETTE, lakástulajdonos	OSZTRÁKONÁC, CZENÓ ILONA
JACQUELINE, festőművész	COMBARKOVITVY, ELVILKA
JANNIE, zongoratanár	ZSILI TERÉZ
BEKŐTTE, szabóasszony	FŐKÉP TÍMKA
SZARLACIUS, modell	CSIKLAG LÁSZLO
BEKÁRÁD, lélekész és lelkész	LOVÁSZ EDUÁRD
BEKÁRÁD, nővére és lelkész	FŐKÉP SÁNDOR
JÉAN, zongorán tanár	MÁGYAR TERÉZ

REHÉZTE: FEMKIVÁN

Dízeltervező: FŐKÉP TÍMKA és OSZTRÁKONÁC, CZENÓ ILONA
Ügyel: NAGY FERENC
Technika: FŐKÉP MÁRKA, KÖVÉDŐ HAJLIKAI KÁ és KÖVÉDŐ SÁNDOR,
Szigé: ÖBÖKZ KITTÍ és NAGY HILÁRIKA

Helyszín: Bácsalmási Kulturális Központ
Időpont: 2019. január 19. (szombat) 18:00
Jegyek igényelhetőek a Kulturális Központ irodájában
illetve a 79/886-887-es telefonszámon!

A TALÁLKOZÓ
NEM
TRÉFAMESTER!

A zsűrik

Brestyánszki
Boros Rozi

író, dramaturg

Zentán született 1970-ben.

A gimnázium elvégzése után az újvidéki Bölcsészettudományi Kar Magyar Tanszékére iratkozott, később a szabadkai Tanítóképző Főiskolán diplomázott, szakképzését az Óvóképző Egyetemen szerezte mint iskoláskor előtti gyerekek képzőművészeti nevelője.

1998-tól a szabadkai Népszínházban helyezkedett el, és röviddel ezt követően már dramaturgiai munkákat is végzett. 2004-től hivatalosan is a Magyar Társulat dramaturgja. A hivatásos színházi munkája mellett foglalkozott drámapedagógiai munkával is, az amatőr és diákszínházi társulatok képzésével. 2007-ben a szabadkai Színitanoda vezetője.

Angol, német és szerb nyelvből fordít. Drámáit, novelláit, fordításait és esszéit számos más kiadványban és online felületeken is publikálta.

Három önálló kötete jelent meg. 2005-ben az újvidéki Fórum kiadóház gondozásában publikálták a *Decennium* című színháztörténeti könyvét, amely a szabadkai magyar színházi élet 1995-től 2005-ig terjedő időszakát dolgozza fel. 2010-ben

a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet gondozásában megjelent *Színházi alapok amatőröknek* című kézikönyve. 2015-ben a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet gondozásában megjelent a *Hullám* című drámakötete, amely öt önálló színművet tartalmaz. 2016-ban a Selinute gondozásában megjelenő *A felejtés ellen* c. antológiában a *Vörös* c. drámáját publikálták.

Szeret kísérletezni és kíváncsi.

Fridrik Noémi
színművész

Fridrik Noémi Vajdaságban született, Kupuszinán a József Attila Általános Iskolába járt. „Már akkor tudtam, színésznő szeretnék lenni, és ebben a családom maximálisan támogatott. Az iskolai színjátszó körbe, balettra, néptánra, társastánra, zongorára, szolfézsra, énekkarra és zenekarra is jártam a nyolc év alatt, majd mikor elérkezett a felvételi ideje, Pécsre kerültem a Babits Mihály Gyakorló Gimnáziumába, ahol egy csodálatos irodalom tanárnő vett a szárnyai alá, Szász-Kolumbán Olga személyében. Német tagozatra jártam, de több időt töltöttem a Pódium színjátszó szakkörben, versenyeken, mint a németórán. Onnan egyenes út vezetett a főiskolára. Először felvételt nyertem Babarcsi László Kaposváron induló osztályába. 2006-ban végeztem a főiskolán, ahonnan Nyíregyházi Móricz Zsigmond Színházhoz szerződtem. Immár 13. éve vagyok a társulat tagja, ahol fantasztikus szerepeket játszhattam el.”

Lehetősége volt több színháznál vendégjátsszani. Kooprodukcióban a Katona József Színház és a Szputnyik Hajózási Társasággal Shakespeare *Szentivánéji álom* darabját mutatták be, ahol Heléna szerepét játszotta, míg főiskolai vizsgaelőadásukban Hermia lehetett. Tatabányán és Győrben is eljátszhatta Egressy Zoltán *Portugál* c. darabjában Masni szerepét, illetve az Egri Pincészház *Tanulmány a nőkről* c. darabjában dr. Képes Vera volt.

„2015 és 2016-ban megszülettek a lányaim és az idei évadban tértem vissza a színpadra. Jelenleg Shakespeare *Macbeth*, Feydeau *A balek (A hülyéje)*, illetve Cloud Magnier *Oscar* című darabjában láthat a nagyközönség.”

Czajlik József színházi rendező, színész

1975. június 1-jén született Duna-szerdahelyen. A kassai magyar tanítási nyelvű ipariskolában érettségizett 1993-ban. Ezt követően a *Kassai Thália Színház*, majd 1994–1995-ben a *Komáromi Jókai Színház*, 1995–1997-ben ismét a Thália tagja lett. 1997–2002 között rendezést tanult Pozsonyban, majd a budapesti Bárka Színház főrendezője lett. A Komáromi Jókai Színház-beli Amadeus-rendezése

2001-ben a kiskvárdai Hátáron Túli Magyar Színházi Fesztiválon fődíjat, a budapesti Országos Stúdiószínházi Fesztiválon rendezői különdíjat kapott. Az Amadeusból tévéfilmet is rendezett. 2007-ben Gál Tamással Epopteia néven színházi műhelyt alapított. Jelenleg a Kassai Thália Színház igazgatója.

JEGYZETEK

A TALÁLKOZÓ
NEM
TRÉFAMESTER!

impresszum

Súgó – a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók XXIV. Találkozójának színlapja
Kiadja a kupuszini Petőfi Sándor Művelődési Egyesület, a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet
és a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség • A fedőlapot Pál Anikó tervezte Nagy Kornélia munkája
nyomán • Tördelő-szerkesztő: Pál Anikó • Szerkesztette: Virág Kiss Anita • Munkatársak: Bíró Tímea,
Hajvert Lódi Andrea, Oláh Tamás, Szerda Zsófia • A rendezvény fotósa: Stock János és Szerda Zsófia
• A Súgó színlap online is elérhető és leolvasható a mellékelt QR-kódon • 2019. április, Kupuzsina

